

ÚJVIDÉKI HIRLAP.

Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési ár: Egész évre 12 K., félévre 6 K., negyedévre 3 K.
Egyes szám kapható a kiadóhivatalban.

Felelős szerkesztő:

dr. Nemes Sándor

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Egysébet-tér 6. szám. — Telefon szám 49.

Kéziratokat nem adunk vissza.

A város közigazgatási állapota.

A csütörtöki közgyűlésén Szalay Lajos polgármester tüzetes jelentést tett a város közigazgatási állapotáról. A jelentés így szól:

Az 1901. évi június és július hónapból szóló polgármesteri jelentést van szerencsém a következőkben előterjeszteni:

1. A közigazgatás menete a lefolyt június és július hónapban rendes volt.

A lefolyt két hónapban tartatott 1 rendes közgyűlés 11 tanács, 5 gazdasági bizottsági, 9 árvaülés, 2 közigazgatási bizottsági, 2 jogügyi bizottsági, 1 költségvetési bizottsági ülés, 1 számónkérészi, 1 pénztárvizsgáló bizottsági, 1 likvidációs bizottsági, 1 kövező bizottsági ülés

2. Ezen két hó alatt kiadatott marhalevél 2771, iparigazolmány 37, iparengedély 4, munkakönyv 71, zeneengedély 103, igazolási jegy 22, szállásutalvány 15, előfogat 6, iparos tanonczszerződés kötött 41, kereskedelmi tanoncz szerződés kötött 4, eltolonczoltatott 14, továbbítatott 16.

3 Folyó évi június és július hónapban befolyt állami adó 48.874 korona 93 fillér, hadmentességi díj 448 korona 96 fillér, községi pótlék 23.861 korona 87 fillér, katonai beszállásolási illeték 1659 kor. 28 fill., legelődíj 2.111 kor. 40 fill., ebadó 68 kor. 40 fill., úradó 4.433 kor. 09 fill., iparhatósági bevételek 568 kor. zeneengedély és bírság 480 korona.

4.) Folyó évi május hónapra szóló közegészségügyi jelentésemet van szerencsém tisztelettel a következőkben előterjeszteni:

Ami Ujvidék sz. kir. város lakosságának közegészségét f. évi május hónapban illeti mondható, hogy az a fertőző betegségek nézve sokkal rosszabb volt, mint a f. évi április hónapban.

Május hó folyamán a városi főorvosi hivatalnál a következő fertőző betegségek lettek bejelentve: Vörheny 32, diphtheria 2, kanyaró 2, fürtömirigylob 2, hagymáz 1 és szamarhurut 1 esetben.

A nem ragályos kórok közül csak a váltóláz és az emésztési szervek hurutja fordultak orvosi gyógykezelés alá

Május hónapban elhalt összesen 54 egyén; ezek közül tüdőgümőkórban 7 és vörhenyben 4.

Vallásfelekezeti szerint volt az elhaltak közül r. k. 24, gör. kel. 17, izraelita 5, gör. kath. 3, evang. 3, ev. reform. 2.

Halva született gyermek volt május hónapban 3 és pedig 1 rk. 1 gör. kel. és 1 evang. szülőktől.

Hét éven aluli orvos által nem gyógykezelt gyermek elhalt összesen 2.

Az élelmi szerek f. évi május hónapban hetenként többször lettek egészségügyi szempontból megvizsgálva s mindannyiszor élvezhetőnek találtattak.

A városi kórházban f. év április hó végével 41 beteg maradt ápolás alatt. F. évi május hó folyamán felvétetett 60 s így május hónapban összesen 101 beteg lett gyógykezelve. Ezekből mint egészséges elbocsátatott 27, épülő állapotban 17, gyógyulatlan 6 és meghalt 6. — Május hó végével maradt tehát a városi kórházban ápolás alatt 45 egyén és pedig 22 férfi és 23 nő.

Folyó évi június hónapra szóló közegészségügyi jelentésemet van szerencsém tisztelettel a következőkben előterjeszteni:

Ami Ujvidék sz. kir. város lakosságának közegészségügyét f. év június hónapban

TÁRCZA.

Mesék felnőtteknek.

A békés házastársak.

Hol volt, hol nem volt, az Operenciás tengeren is túl, üveg-hegyeken innen volt egyszer egy fiatal házaspár. Egy óriási város sok emeletes bérpalotájában laktak, de a szomszédok közül senkivel sem érintkeztek. Nem igen jött hazzájuk látogató. Ők azonban naponként elmentek sétálni. A kíváncsi szomszédok ilyenkor utánuk leselkedtek s fejüket csóválták a némán egymás mellett haladó s koronként egymásra mosolygó pár láttára: „Milyen boldogok ezek! Hogy szerethetik egymást!” ...

A fiatal pár lakását körülvevő közös falakra nem egy hallgatódzó fül tapadt: „Semmi nesz! Ugy élnek, mint a galambok! De nemcsak a házastársak nem perlekednek, sőt az asszony még a cseléddel sem veszekszik soha! No de ilyet!» ...

A kedves szomszédokat majd megölte a kíváncsiság, de mégsem tudhattak meg semmit a nevezett házaspár beléletéből, mert ajtajuk, ablakuk sűrűn be volt függönyözve, a

eseléket pedig hiába fogták vallatóra, az szóba sem állott a kérdezősködőkkel.

A szomszédokat szörnyen bántotta ez a fumigáló mód, s nyomban megindult a találgatás: „Valami nagy titkok lehet, hogy így elzárkóznak. Bizonyosan szülői beleegyezés nélkül lettek egymásé. Alkalmassint megszöktette a férfi a lányt. — Talán bizony politikai menekültek, anarchisták. — Nem is házastársak ezek, csak titkos szövetségesek! — Jó lesz a rendőrség figyelmét felhívni gyanus viselkedésükre! ...

Az eszmét tett követte. A rendőrség megfigyeltette a gyanus embereket, de semmi gyanusat sem talált rajtuk, de azért kielégítette a kíváncsiságot, mert kiderítette, hogy siketnémák a istenadták.

Igaz szerelem.

Ott, ahol az ég a földdel érintkezik, még távolról sincs vége a világnak, sőt ott van még csak a kincsek hazája! Ott van a világ három legnagyobb hegye: az első tiszta ezüsből, a második szinaranyból, a harmadik még épen gyémántból van. Mindegyik hegyet fegyveres katonaság őrzi. E hegyeken túl egy hatalmas ország van s ennek volt egyszer egy igen öreg, de igen zsarnok királya. A király büszke volt rengő ősz szakállára és

egyetlen leányára. Sokan pályáztak a szépséges királylány kezére, de az ősz király egyiket sem tartotta méltónak arra, hogy halála után a trónt örökölje.

A zsarnok király kemény munkára kényszerítette népét: arany, ezüst és gyémántbányákban dolgoztatta őket s míg ezeknek betevő falatjuk alig volt, addig a király halomra gyűjtötte a kincset palotájában. A nép nagyon el volt keseredve, s már rég elűzte volna királyát, ha nem tekintette volna a jóságos királylányt, aki titokban segítette és vigasztalta a nélkülözőket és ápolta a betegeket.

Ő érette türték és huzták az igát panaszhang nélkül. Tudták, hogy azt a sok kincset majd az a szépséges áldott jó királykisasszony fogja örökölni, ha az ősz király meghal, s akkor nekik is felvirrad a napjuk...

Igen sok kérészt kiköszarozott a szépséges királylány, sokat elutasított maga a király is. Egyik udvaronc azonban megnyerte a királykisasszony tetszését. Meg is kérte a királytól a kezét. De az ősz király megtagadta kérését, ő előkelőbb férjet szánt az ő szépséges lányának. Erre a királykisasszony is kérlelni kezdte atyját, de ez hajthatatlan maradt. Nagyon búsultak emiatt a szerelmesek, míg végre elhatározták, hogy megszöknek.

illeti mondható, hogy az a fertőző betegségekre nézve valamivel kedvezőbb volt mint a f. évi május hónapban.

Junius hó folyamán a vár. főorvosi hivatalnál a következő fertőző betegségek lettek bejelentve: Vörheny 30, kanyaró 5 és hagymáz 2 esetben.

A nem ragályos kórok közül ezen időszakban csak az emésztési szervek hurutja, és a váltóláz ez utolsó pedig elég nagy számban fordultak orvosi gyógykezelés alá.

Junius hónapban elhalt összesen 67 egyén; ezek közül gümőkórban 15, vörhenyben 7, és hagymázban 2.

Vallásfelekezeti szerint volt az elhaltak közül: rom. kath. 24, gör. kel. 23, reform. 7, evang. 6, gör. kath. 3, izraelita 3, nazarénus 1.

Halva született gyermek volt: Junius hónapban 3 r. k. szülőktől.

Hét éven aluli orvos által nem gyógykezelt gyermek elhalt 1.

A városi kórházban f. év május hó végével 45 beteg maradt ápolás alatt. F. évi junius hó folyamán felvétetett 42 s így junius hónapban összesen 94 beteg lett gyógykezelve. Ezekből mint egészséges elbocsátott 34, épülő állapotban 21, gyógyulatlan 6 és meghalt 3. Junius hó végével maradt tehát a városi kórházban ápolás alatt 29 egyén és pedig 20 férfi és 9 nő.

Végül nem mulaszthatom el az alkalmat, hogy városunkban egy nagy egészségügyi bajra újjal rá ne mutassak.

Ezen jelentésem elején megemlitem, hogy az ujvidéki lakosság között a váltólázba való megbetegedések száma, úgy mint minden évben, ez időben, már elég

nagy mérvben kezdett emelkedni. Ennek lakosságunkra nézve úgy egészségi — fizikai — mint anyagi tekintetben nagyon káros következményei vannak, mert egyrészt mindekit aki lázbeteg lesz, testi ereje hosszabb időre elhagyja és munkára alkalmatlan lesz, amiáltal polgárságunk kereseti, gazdasági ereje erősen fogy; eltekintve attól, hogy sokan amikor a betegség lábra kap, életükkel is fizetnek, másrészt lakosságunk anyagilag is szenved mert a már megtakarított készpénzét a betegség gyógyítására kiadni és költeni kénytelen.

Az igaz, hogy városunknak közegészségügyi tekintetben nincsen épen kedvező helyzete, mert vízenyős területen fekszik; de az utolsó évtizedek által sok minden el lett hártva, s így sok tócsa és mocsár kiszáradt úgy magában a városban mint környékén amiáltal a közegészségügy jelentékenyen megjavult. Mindamellett azonban megmaradt a beteg elemek két legfőbb és legnagyobb fészke, amelyek mindenféle ártalmas — mephitikus — kipárolgásokat bocsátanak ki magukból, különösen pedig olyanokat amelyek a láz előidézői és előmozdítói, és pedig az úgynevezett „Limán és a pétervárad fahid sánczai,” a mik a város közvetlen közelében fekszenek és azt tartom, hogy ez utóbbiak — a sánczok — az ujvidékiek egészségi állapotára még nagyobb jelentőséggel bírnak mint maga a Limán és pedig azért, mert közvetlenül határolvák a városi sétátér által és a sétátérnek a mely a tiszta levegőt illetőleg a városi közönségnek egyedüli pihenő és szórakozási helye ösz-

szes látókat úgy a gyermekeket, mint a felnőtteket fertőző és ártalmas bűzzel megfertőzteti, kiváltképpen a meleg hónapokban amikor a víz az illető sánczokból eltűnik és az iszap, amely a nedveség után visszamaradt, közvetlenül a nap sugarai alá jut, amiáltal alkalom adatik mindenféle ártalmas felbomlásnak.

Mindezek alapján azt hiszem, hogy itt volna végső ideje annak hogy Ujvidék város közönsége minden eszközzel odahasson, hogy ezen két közegészségügyi szerencsétlenség, különösen pedig a pétervárad fahid sánczai eltávolíttassanak.

V. A közbárányon f. évi junius hó és julius hónapokban levágott 25 drb. bika, 126 ökör, 328 drb. tehén, 482 drb. borjú és 789 drb. sertés.

Ezen levágott állatokból részben és egészben megsemmisített és pedig: 76 drb. szarvasmarha májmételykór miatt, 70 drb. szarvasmarha májújképlet (echinococcus) 20 drb. sertés májmételykór miatt, 25 drb. sertés tuberculosos miatt és 6 drb. borjú gennyes tüdő és mellhártya lob miatt.

VI. Mult hónapban a számonkérőszék megtartása után a városi pénztárt megvizsgáltam s ott mindent rendben találtam.

Végre tisztelettel bejelentem hogy a vízvezetési próbafurásokra Gróf Karácsonyi Camillo úr Ó Méltósága 401. eln. 1904. számú kérelmem folytán szives volt a kameniczi szigeten a városnak engedélyt adni vízvezetési próbafurásokra.

A városi központi vízvezeték előkészítése céljából ennélfogva a kameniczi szigeten eszközözendő próbafurások, továbbá a város térképezése, lejtmezése és a szabályozási terv előkészítése tárgyában kirendelt pályázatok feltétlfüzeteinek kidolgozására Stiegly Gyula budapesti lakos főmérnök urat — aki e téren speciálista, már több vízvezetési művet létesített s most a szegedit is építi —, kértem fel.

Ki is mult hó elején városunkban megjelent, itt két napon át helyszíni tanulmányokat tett s megígérte, hogy szakértői indokolt véleményét 4—6 hét alatt elkészíti, illetve kidolgozza.

Drámák.

A megrendítő öngyilkosságoknak, a szívetrázó szerelmi drámáknak, hogy úgy mondjam, szezonjaik szoktak lenni. Mintha járvány-bacillusok áradnának, oly véres eseményekről, melyeket szárnyára kap a hír és sokféleképen, érzelmesen, szenzációsan kommentál a napisajtó.

Amikor ezeknek az öngyilkosságoknak, kettős szerelmi drámáknak fiziológiáját vizsgáljuk, azt tapasztaljuk, hogy egy nagy és fontos momentumban mindegyik megegyezik. Ez a momentum ez, hogy a drámák hősei — akár fiatalok, akár vének — bele esömöröltek az életbe. Letargia spleen fogja el azokat, akik még alig léptek túl 20-30-ik évüket, akikre

Késő éjjel, mikor már az egész országban aludtak, befűtettek egy sebesen vágató automobilba s elszárguldtak távol idegenben. Itt egy kis házikóban, rengeteg erdő kellő közepén boldogan éltek s csak még az apai beleegyezést várták frigyükhöz.

A királykisasszony férje ugyanis Marconi féle telegráf útján állandó összeköttetésben állott a királyi udvarnál maradt egyik udvaronc-társával. Tőle várta ugyanis a jó hírt, hogy az ősz király beletörődik sorsába, megbocsát nekik s gyermekeiül fogadja őket. Csakhogy nem ez történt. A szökés hírére a király felverte az egész országot, s katonákat küldött a szökevények után, megparancsolván nekik, hogy élve, vagy halva, de hozzák tüstént élbe a vakmerőket, kik ősz fejére ilyen szégyent hoztak.

Sokáig keresték a fiatal pár rejtekhelyét, de hasztalan! Erre hirtelen forradalom tört ki az országban a király ellen, kit az anyagi jóságú leánya miatt türték meg, száműzték messze idegen országba, s a trónt a forradalom vezére foglalta el.

Ezt a szomorú hírt hozta a táviró az erdei lakba. A királykisasszony férje nagyon szomorú lett erre: most már oda van a trón s a sok — sok kincs! Gondolt egy nagyot, újra

befűtetett az automobilba s visszavitte a királykisasszonyt az apjához, hadd maradjon vigasztalója a szomorú száműzetésben.

A csoda-asszony.

Élt Bagdadban egy öreg tevehajcsár, kinek gyönyörű szép, fiatal felesége volt. Ennek az asszonynak csodájára jártak egész Arábiából férfiak és nők, ifjak és vének. Szépsége vakító volt, fiatalága elbájoló, esze pedig lebilincselő. Mindezekon felül hiányzott belőle a hiúság és kaczérság. Igen egyszerűen öltözködött és soha ékszer nem viselt. Az urat rajongásig szerette. Sok szép és gazdag ifju próbálta meg szíve hajlandóságát megnyerni, de hasztalan, ő érzéketlen maradt a leghevesebb ostromra is.

Hihetetlenül rázták a fejüket az emberek s csak annyit mondtak: csoda-asszony.

Volt azonban még egy czeknél is kiválóbb tulajdonsága, de ezt csak a beavatottak tudták: soha, semmi körülmények közt a férjének nem mondott ellen.

A sok csodát-néző közt azután akadt egy fiatal, szuro tekintetű arab suhancz, s mikor ez tekintetét rászegelte az asszonyra, az megrázódott s felébredt. Az asszony hypnotizálva volt.

Huba.

még annyi öröm, élvezet és boldogság várna, ha lenne bennük kitartás, hogy keresztül tudjanak gázolni a jelen bajain. De ez a kitartás, ez az energia nincsen meg bennünk.

Holott maga az élet talán soha nem nyújtott annyi élvezetet a fiatal embereknek mint most. Az a társadalom, amely nem küzd a nyomorral, inkább szórakozásokra van berendezve, mint komoly dolgokra. A jelszó az, hogy minél vigabban kell keresztülfutnunk ezen az életen, amely ugyanis olyan nagyon rövid s ugyanis okvetlenül a temetőbe vezet. Az erkölestelen római császárságok idejében volt csak példa arra a mohó élvezetvágyra, amely a mai kultüremberiséget jellemzi. S természetesen, hogy ugyanezen okból az erkölesök is felette meglazultak e modern társadalomban.

Ez a lazulás első sorban a lelkek energiájának pusztulásában nyilvánul. Mind kevesebb lesz a törhetlen akaratu, szívós kitartásu ember. Az étellel való küzdéshez nem igen érez kedvet s vágyat az a mai ifju, aki lépten-nyomon azzal az étellel találkozik, hogy csak egy dolog van, ami az életet becsessé teszi s ez az, hogy „jól mulatni“. Mulatni, szórakozni, szeretkezni, ez a jelszava nagynak és kicsinynek, szegénynek és gazdagnak s a tömegek gépszerűen végzik el munkájukat tisztán csak azért, mert csak a munka bére teszi nekik lehetővé, azt, hogy mulathassanak. A holnappal nem sokat törődünk. Jöjjön, aminek jönni kell, mert hiszen valahogyan csak lesz!...

Nem bohémia ez, hanem ledérség, amely a fundamentuma a társadalom számos bünének és bajának. Ez a ledérség kiöli a lelkek energiáját s amikor látják, hogy a sors úgy fordult, hogy megszokott, gondtalan életüket nem folytathatják, hogy vágyaik nem mehetnek teljesedésbe — mint valami megunt cizfra rongyot eldobják maguktól az életet.

Különösen áll ez a szerelmi drámákra. Emberek, akik ifju vérük melegével vógyodnak egymásután, mihelyt beborul felettük a láthatár s akadályok merülnek fel, egy-kettőre elszánják magukat az utolsó lépésre. Ha megbecsülnék, ha szeretnék az életet, ezt a legfőbb javát az embernek, nyilván nem tenék ezt. De manápság, mire az ifju elér egy bizonyos kort, fenéig üríti az élvezetek kelyhét s az élet koránt sem bir előtte azzal az ingerrel, amely a régi, energikus fiatalságot jellemezte. Arra nem gondolnak, hogy más, nemesebb hivatása is van az életnek, mint a mulatás és élvezet. Hogy munka, alkotás, a felebarátaikért való cselekvés a becsületes célja a földön való létnek. Erre nem gonkólnak, csak arra, hogy azután rosszabbul lesz, mint eddig volt, s hogy az élet már nem nyújthat nekik annyi boldogságot, amely felérne az érte való szenvedéssel.

A faj puhulását elköresosodását ez a dráma bizonyítja legjobban. Jellem és akaratérő nélkül nő fel ez a fiatalság, kibontott vitorlakkal száguld az élvezetek tengerén keresztül s ha vihar jó, nincs ereje ahoz, hogy megküzdjön vele.

A mai pedagógiának egyik legderekabb feladata, hogy az élet megbecsülésére oktassa a fiatalságot s edzze a lélek energiáját, amely nélkül a legkiválóbb tehetség sem tudja magát megbecsülni.

Ujdonságok.

A tanuló ifjuság mulatsága. Az ujvidéki tanulóifjuságnak e hó 6-án a Zapletál féle vendéglőben megtartott mulatsága minden tekintetben jól sikerült. Volt jó hangulat és volt jövedelem is. A tiszta jövedelem a helybeli 48-as honvédek közt osztatott fel. A mulatság céljaira felülfizettek: Péter Pál főispán K. 10. Raabstern testvérek 5, Dietzgen Imre fia 5, Szalay Lajos 4, Altvirt 4, Jonitz Gyula 4, Häfner Károly 4, Herger Ágoston 3, Ujv. Előlegezési egyesület 3, Klein Irénke k. a. Zalaegerszek 2, Dr. Kaszovitz 2, Dr. Horváth 2, Dr. Marcekovity 2, Püspöki 2, Schoman István 2, Schoman János 2, Volf és Trostler 2, Findeizen 2, Königstättlen 2, Freund Lajos 2, Pinter Pál 2, Balla István 2, Breuer 2, Schwartz Testv. 2, Jonitz István 2, Snóbl 2, Tillinger 2, Winkle V. 2, Kron Károly 2, Wágner Test. 2, Menrath 2, Winkle V. 150, Piukovits 1, Basch Sándor 1, Czurda Ernő 1, Mukács Zsigmond 1, Nélich 1, Lichtsein 1, Maldaker 1, Fuchs K. 1, Kertész Mór 1, Szenz 1, Flesch Lipót 1, Kovács S. 1, Schäffer 1, Stommer J. 1, Dr. Deitner 1, Kojov János 1, Kovácsay 1, Dussing 1, Wimmer 1, Niderlender 1, Stolz 1, Vujkovits 40 fillér. amit a rendező bizottság itt nyilvánosan nyugtat és amiért itt köszönetét fejezi ki.

Késelés. Miodrágovics György 18 éves szállási lakost Létics Pláta 29 éves ugyanottani lakos, midőn amaz e hó 2-án délután az országuton egy társasággal gyanútlanul haladt, hátulról egy zsebkéssel oly erővel hátba szurta, hogy az menten összeesett. A sérültet kocsin Miodrágovics szállására vitték. A sérülés súlyos.

Elfogott zsebmetsző. A vásáron elkövetett számos zsebmetszés elkövetőjét sikerült a rendőrségnek Lakatos Sándorné személyében elfogni. Az elfogottal a rendőrség — kinek már sok bajt okozott, igen jó fogást csinált.

Hangverseny Mélykuton. Fényes sikerrel végződött Mélykuton a „Bács Bodrogmegyei Kör“ szombaton rendezett hangversenyyel egybekötött táncvizalma. A koncerton résztvevők közül különösen kiemeljük Zsarkó Irén, Brandesz Adrienne és Csuka Bella urhölgyeket, akik intelligens fellépésükkel, gyönyörű előadásikkal és énekeikkel sok kellemes perczet szereztek a jelenlévő nagyszámú közönségnek, amely a jól sikerült hangverseny után fésztelen jó kedvvel hajnalig mulatott. A rendezésért főleg dr. Balogh Elemért illeti az az elismerés és dicséret, aki fáradhatlan lelkesedéssel buzgolkodott a siker érdekében.

A vrácsálás. Romantikus történet játszódott le Zentán a napokban egy póttartalékos esendes tűzhelyénél. Az élet néha igazat ad a francia naturalistáknak. Az érzéki szenvedély, a vér hatalma jogot követel magának a legitim érzések között s néha drámát ír, néha bohózatot a maga önző vakságával. A romantikus dráma két ó divatu kelléke az unatkozó asszony és a nagy ajándékokkal körülvelt cigányasszony annyiszor virálva jelentek meg már a közönség előtt, hogy ritkaság valami új helyzetben látni őket egymás mellett. A zentai történet nincs még elesépelve. Kuklis Rozáliának az urát behívták katonáékhoz. Az asszony unatkozott, bár szívében a negyvenesztendőss asszonyok összes vágya, vulkáni szenvedélye lobogott. A cigányasszony akkor jelenik meg a színen, mikor a szerelmes vérü

asszony epedő tüzeben tőle kér segítséget. Selyemkendőt, finom fehérneműt garmadába hordott a cigányputriba és az ajándékok mindig azt az ezerszer hajtott kérést támogatták, hogy vrácsáljon neki egy szerelmes legényt. Ez a vrácsálás csupán a nehéz kiejtés miatt nem fog meghonosodni az irodalomban. A vrácsálás azt teszi, hogy ördögi mesterséggel vagy babonás varázslattal szerezzon, varázsoljon valamelyik délczeg, vállas legényben szerelmet iránta. — Egy nyári reggel megjelenik a cigányasszony a szerelmes nő házában és végig csinálja a hókusz-pókusz. A ceremónia alig ér véget, mintegy varázsütésre megjelenik egy fiatal barna legény. A cigány nő e pillanatan egy művész szerénységével eltűnik a házból, magára hagyva az összekerült párt. Egy-két nap múltán kazakerül a férj és a nyájas szomszédok fölvilágosítják őt a cigányasszony, meg a nyalka legény vizitjéről. A férj előbb a cigányasszonyt s aztán saját asszonyát vette elő az ő módja szerint husszanggal, bottal s néha a kezével. A szerelmes asszony tragikusan fogta fel a kalandot és gyufafejet ivott, a férje meg visszahordta az ajándékot a cigányviskóból.

Kinevezés. Ő felsége Szigethy Vilmos pénzügyi tanácsost, zombori pénzügyigazgató helyett, jelenlegi pénzügyi tanácsosi minőségben besztercebányai pénzügyigazgatóvá nevezte ki.

Komlótermesztési kirándulás Dél-Bácskában. A hódási gazdakör kezdeményezésére e hó 7-én a Bácska mindeu részéből, de Torontálból is mintegy 80 érdeklődő jelent meg Petrőcz községben a bácskai komlótermesztés középpontján Rausch elnök s Wissinger titkár elnöklete alatt. Itt megsemlélték a ca. 120 kat. holdnyi (1—4 holdas) különféle s tanulságos rendszerű komlótermesztést, közben külön csoportokban Csérer vándortanár, Pinterovits jegyző s dr. Gersch közs. orvos szolgáltak szakszerű felvilágosításokkal. Utóbb a közebed folyamán méltatták a megyei 500 holdas termelés föllendítésének szükségét s egy idényszerű komlóvásár beállításának szükségét is hangoztatták. A szaktanár indítványára elhatározták, hogy a télen megalakítják a megyei gazd. egyesület védnöksége alatt a komlótermelő egyesületet. Tallian miniszterhez és Latinovits főispánhoz üdvözlő sürgönyt menesztettek.

Erdőégés Szabadkán. Szabadkáról írják: A radonováci szőlők között elterülő nagy erdőterületben, amely a város tulajdonát képezi, szombat délelőtt még eddig ki nem derített okból tűz keletkezett, amely néhány óra alatt 80 holdnyi erdőreszletet teljesen elpusztított. Az új katonai lövölde közelében ütött ki a pusztító elem. A közös hadsereg helybeli zászlóaljának legénysége szombaton harcszerű céllövészeti gyakorlatot tartott, amikor is a lövölde közelében, mint minden hasonló alkalommal, most is öröket helyeztek el, akik a járó-kelőket visszatartják attól, hogy az éles lövegek lőtávjába kerülhessenek. Kilenc óra tájban, amikor a lövészeti gyakorlat javában folyt, kezdetek az erdőnek a lövölde épülettől körülbelül két dülönyire levő határan a lángok feltűnedezni. A száraz és enyves fák, a kiaszott füves talaj hihetetlen gyorsasággal terjesztették a tüzet, úgy hogy mire a városi üzöltök a helyszínére értek, már csak a lokalizálásra szorítkozhattak. A kinlevő katonaság és a munkásnép homokkal

igyekezett a tűz tovaterjedését megakadályozni, ez az oltásmód azonban csak a már kiégett területen volt alkalmazható a párás elfojtására. 12 óra felé értek ki a városi tűzoltók, ekkorra azonban már az utszélig az egész 80 holdnyi terület leégett. Szerenc e, hogy a tűz nem hatolhatott át a közvetlen közelségben levő másik erdőrészletbe, mert akkor az egész radonováci erdőséget elhamvasztotta volna. A leégett erdőrész legnagyobb részét ujonnan ültetett facsemetékből állt. A tűz keletkezésének oka valószínűleg az egyik őrt álló katona eldobott cigarettája volt, amely a száraz fűvet és levélhulladékot egy pillanat alatt lángba borította. Délután 3 óra volt, mikor a tűzoltók az óriási tüzet teljesen lokalizálták.

Öngyilkos aggastyán. Megunta az életet Szórádi Mihály szabadkai földmives, akinek pedig már úgy is kevés volt hátra az életből, mert hiszen 76—76 esztendő terhe nyomta a vállait. Napok óta gondolkozott azon, miként dobja el magát az életet, hogy aztán megszabaduljon örökre a betegségétől is. Ma hajnalban kibandukolt a szegedi utra és a teherpályaudvaron keresztül menve a szegedi vonat elé feküdt a sínekre. A vonat a fejét a hullásától elválasztotta és a ballábát elvágta. A hullát a bonczházba vitték.

A tamburás halála. Szomorú halállal mult ki az árnyékvilágból Lakatos Kálmán. Jankováczi legényt szórakoztatott a nevezett tamburás, miközben a legények összeverekedtek és a harcra elegyedett cigánynak kellett áldozatul esnie. A legények ugyanis rajta töltötték ki boszújukat és a szegény tamburás holtra verve maradt a verekedés színhelyén. A tetteseket a rendőrség azonnal letartóztatta. A szabadkai törvényszék részéről tegnap tartották meg a helyszíni vizsgálatot és megejtették a törvényszéki bonczolást.

Tréfából halál. A gyerekes könnyelműségnek és tréfálkozásnak áldozata lett tegnap Óbecsén egy 9 éves fiúcska. Rélyin Pétró és neje eltávozván hazulról három gyermekükre bízták a házörzést, meghagyva nekik, hogy míg ők oda lesznek, az udvart söpörjék föl. A két leány testvér hozzá is fogott a munkához, míg a 9 éves Vujó gyerek ennél szórakoztatóbb dolgon törte a fejét. Azt mondta testvéreinek, hogy hintát köt, a mihez hozzá is fogott. A létrát a nyitott félszerhez támasztotta és a kötelet föl kötötte. E közben tréfálkozva mutatványokkal mulattatta nővéreit, majd oda kiáltott, hogy: na most fölakasztom magamat! És ezzel a kötelet nyaka köré csavarta. A lányok csak akkor vetettek ügyet a kis Vujóra, a mikor jó darabig nem hallották hangját. Hívják, hogy jöjjön söpörni. De nem volt válasz. A megrémült leánykák föl zavarták a szomszédokat, de mire azok leoldozták a fiút az már ki volt hülve, meghalt.

A takarmányhiány. A kereskedelmi és a földművelésügyi miniszter között tárgyalások folynak a takarmányhiányra vonatkozó intézkedések ügyében. Ebből látszik, hogy a végleges elhatározás még nem történt meg. Talian miniszter különben újabb körrendeletében az alomgyűjtésnek a szegényebb sorsú lakosok használatára való engedélyezését szabályozza. Az almot hatósági bizonyítvány mellett lehet gyűjteni ahol az erdei gazdaság érdekei nincsenek veszélyeztetve és ez idegen érdekeket nem sért. Az alomért díjat nem szednek. Az alomszedésre engedélyezett területeket az erdőmesterek jelölik ki.

Kiadó laptulajdonos: **dr. Nemes Sándor.**

A magas horvát kormány részéről mint gyógy-viznek megállapított
Apatováci savanyú forrás

Apatovacer SAUERBRUNN

természetes alkalikus szénsavdús savanyúvíz
kristály tiszta legkiválóbb asztali víz
Orvosi kapacitások által a legnagyobb gyógyeredménnyel
rendelve minden az emésztő és lélegző szervezeti bajoknál
rheumatikus, gyomor, tüdő, torok és minden más kataru-
soknál, vese, cukor és hólyag betegeknél.

Legkiválóbb utól nem ért gyógyeredmények a nemi és
sok női bajnál.

Analizálva dr. Ludvig kir. udvari tanácsos, és dr. S.
Bosnyákovits kir. orvostanárak által.

Kitüntetve sok nagy szakkiállításon 15 arany éremmel.

Apatováci kút-intézőség

Zágráb, Illica-út 17.

Kapható gyógytárak,- fűszeresek,- éttermek és vendéglőkben.

Gyomorbetegek részére!

Mindazoknak, kik meghűlés, vagy a gyomor elrontása által, hiányos, nehezen emészhető, túlforró vagy túlhideg ételek élvezése, avagy rendetlen életmód következtében gyomorbajt, u. m.:

gyomrokat a hurt, gyomorgörsöt, gyomorfájdalmakat, nehéz emésztést vagy elnyálkásodást

kaptak, egy évek óta kitünő gyógyhatásának ismert háziszert ajánlunk, t. i. az ismeretes

emésztési és vértisztító szert,

az Ullrich Hubert-féle gyógyfű-bort.

Ez a gyógyfű-bor kitünő gyógyhatásának ismert és jó borral vegyített fűvekből készült s az embernek egész emésztési szervezetét erősíti és élteit, anélkül, hogy hashajtó szer volna. E gyógyfű-bor megszüntet minden zavart a véredényekben, megtisztítja a vért minden romlott, betegséget okozó anyagtól és előmozdítja az egészséges vér új képződését.

A gyógyfű-bor jókori használata a gyomorbántalmakat legtöbbször már csirájukban elfojtja. Tehát nem is kellene késni használatával minden más erős, izgató és egészséget támadó szerek felé helyezni. Minden körtünet, u. m. főfájás, büffögés, gyomorégés, felfúvás, hányinger, melyek idült gyomorbajoknál mind hevesebben jelentkeznek, gyakran egyszeri alkalmazás után megszűnnek.

Székrekedés és ennek kellemetlen következményei, mint **szorulás, kolikafájdalom, szivdobogás, álmatlanság, vértodulások** a vesében és aranyérbántalmak e gyógyfű-bor által gyorsan és enyhe módon eltávolíttatnak. A gyógyfű-bor mindennemű emésztési zavart megszüntet, megelékníti az emésztési szervezetet és könnyű székelés következtében a gyomorból és belekből eltávolítja az alkalmatlan anyagokat.

Halványosság, sápadtság, vérhiány, elerőtlenedés rendszeren rossz emésztés, hiányos vérképzés, és a vese beteges állapotának következményei. Teljes étvágytalanság esetén, az idegek ellankadása és lelki lehangoltság, valamint gyakori főfájás, álmatlan éjszakák mellett az ilyen betegek lassankint teljesen lesorvadnak.

A gyógyfű-bor az elgyöngült életerőt újból élteit, az étvágyat emeli, az emésztést és táplálkozást előmozdítja, az anyagcsereét gyorsítja, a vérképzést megjavítja, a felizgatott idegeket megnyugtatja s a betegnek **új erőket, új életet** kölcsönöz.

A gyógyfű-bor 1.50 és 2 frt. palackokban kapható Ujvidék, Pétervárad, Káty, F.-Kovil, Beska, Ireg, Ó-Futtak, Cserevic, Glozsán, Petrovácz, Kulpin, Ó-Kér, Temerin, Zsablya, Gyurgyevó, Mosorin, Titel, Slankamen, Karlóca, India, Ruma, Mitrovicza, Lacarak, Erdevik, Illok, Ó- és N.-Palánka, Saregrad, Gajdobra, Pivnica, Torzsa, Kucura, Kis-Kér, Uj- és Ó-Verbász, B.-Szt. Tamás, T.-Földvár, Ruma, T.- és Ó Beese, Franyova, Melence, Csurog, Elemér, Écska, Perlasz, Farkásdin, Szakula, Ó- és Uj-Pazua, N.-Beeskerek, Batajnica, Zimony, Belgrád stb., valamint Magyarország és Ausztria, nemkülönben a szomszéd tartományok gyógyszerházaiban

Hesz B. gyógyszerháza a „Genfi kereszthez” Ujvidéken, 3 és több üveggyógyfű-bort is küld eredeti árban Ausztria-Magyarország minden helyiségébe.

Utánzatoktól tessék óvakodni.

Tessék egész határozattan

Ullrich Hubert-féle gyógyfű-bort kérni.